

Pohjois-Savon kärjäoikeuden laamanni

Rikosuhrimaksun määrä

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Mainitussa tarkastuksessa havaittiin, että Pohjois-Savon kärjäoikeus oli 23.7.2021 asiassa dnro R 20/2387 antamassaan tuomiossa nro 21/131331 tuominnut yhden asian vastaajista suorittamaan 80 euron suuruisen rikosuhrimaksun, vaikka hänet oli tuomittu vain sellaisista rikoksista, joista säädetty ankarin rangaistus oli kuusi kuukautta vankeutta.

SELVITYS

Kärjäoikeuden puheenjohtajana asiassa toiminut kärjätuomari on 29.7.2022 antanut apulaisoikeuskanslerin häneltä pyytämän selvityksen.

Selvityksessään kärjätuomari on todennut, että vastaaja oli ollut asiassa syytettynä myös teoista, joista oli säädetty ankarampi rangaistus kuin kuusi kuukautta vankeutta. Niitä koskevat syytteet olivat kuitenkin tulleet hylätyiksi näytön puuttumisen takia. Syyttäjän rangaistusvaatimusten perusteella laadittu tuomiokonsepti oli jäänyt kärjätuomarilta epähuomiossa korjaamatta. Kärjätuomari on todennut hänen menettelynsä olleen tältä osin huolimatonta. Hän on pahoitellut tapahtunutta.

Käräjätuomari kertoo selvityksessään, että ratkaistavana ollut asia oli laaja ja näytöllisesti kiiperä. Asiassa oli useita syytekohtia, vastaajia ja asianomistajia. Hän on tuonut selvityksessään esiin myös muun ohella sen, että hänen työtilanteensa oli asian käsittelyn aikaan ollut poikkeuksellisen kuormittava.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan rikosuhrimaksun on velvollinen suorittamaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta. Lain 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kuusi kuukautta. Viimeksi mainitun pykälän 2 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on oltava virkatoimissaan huolellinen.

Käräjätuomari on menetellyt asiassa huolimattomuudesta virheellisesti määrätessään vastaajan suorittamaan 80 euron suuruisen rikosuhrimaksun, vaikka vastaajaa ei ollut asiassa tuomittu rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus olisi ollut vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta. Vastaajalle määrätyn rikosuhrimaksun olisi tullut olla suuruudeltaan 40 euroa.

Pidän käräjätuomarille tapahtunutta virhettä hänen selvityksessään esiin tuomissaan olosuhteissa sinänsä ymmärrettävänä. Kiinnitän kuitenkin hänen huomiotaan huolellisuuteen ja tarkkuuteen rikosuhrimaksun määrää koskevan sääntelyn soveltamisessa.

Pyydän saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Leo Lahtinen